

Garnizoensboek over het jaar 1810.
Aangelegd door de kapitein-ingenieur te Hellevoetsluis
Nationaal Archief, toegangsnr. 3.09.02.01, inv.nr. 25

bewerkt door
Christiaan van der Tuijn
(email: adsl719637@telfort.nl)

[Ten dele slecht leesbaar door matige kwaliteit der beschikbare kopieën]

Departement van marine bureau kabinet no. 45 s' Gravenhage 4 september 1819.

NB. Gelieve bij aanhaling dezes, dagteekening, bureau en nummer nauwkeurig te vermelden. Bijlagen.

Door de vermeerderde eischen die telken jare, aan het marine budget worden gesteld, zoowel wat materieel als wat personeel aangaat, wordt de marinebegroting telken jare hooger. Het is daarom van het uiterste gewicht om nauwkeurig na te gaan, welke uitgaven voor vermindering vatbaar zijn, op dat de zoo wenschelijke stabiliteit aan hoofdstuk V1 worde verkregen. Onder de vele plannen, die geopperd zijn om tot deze uitkomst te geraken, behoort ook het denkbeeld om de rijkswerf te Hellevoetsluis alleen aan te houden als arsenaal en alle reparatien van het materieel en het aanmaken van goederen voor den voorraad te doen geschieden, hetzij bij een der particuliere werven aan de Maas, hetzij op de rijkswerven te Amsterdam en te Willemsoord.

Aan zijne excellentie den vice admiraal H. Quispel directeur en commandant der marine te Hellevoetsluis.

Ten einde te onderzoeken, in hoeverre denkbeeld voor verwezenlijking vatbaar is, en bezuiniging zou kunnen leiden, heb ik de eer Uwe excellentie te verzoeken het presidium op U te nemen van eene commissie, bestaande behalve uit Uw persoon, uit de heeren B. L. Loder en A. P. Tadema, respectievelijk directeur van scheepsbouw en chef van den marinestaf aan het departement van marine.

Van deze commissie zal ik gaarne een gedetailleerd rapport ontvangen, omtrent de navolgende vraagpunten:

1^e Is het in het financieel belang van den lande gewensch, de rijkswerf te Hellevoetsluis te hervormen in een arsenaal, zoodat alleen tot taak aan die inrichting worde gesteld het conserveeren van het materiaal der binnenlandsche defensie van het zuiderfrontier, het materieel van de verschillende te Hellevoetsluis gevestigde opleidingen en van het loodswezen, benevens het in het droge dok schoonmaken en schilderen (zonder meer) van eerstgenoemde schepen ?

2^e Wanneer de vraag sub. 1 bevestigd wordt beantwoord, wat valt er dan ter aanzien van de volgende vraagpunten op te merken.

a. Bestaan er ook bezwaren tegen het uitvoeren van dezen maatregel uit een oogpunt van defensie ?

b. Waar moeten de schepen voor buitenlandschen dienst die tot nu toe in conservatie te Hellevoetsluis waren opgenomen, dan hersteld en opgelegd worden ?

c. Waar zullen de reparaties moeten geschieden van de schepen der binnenlandsche defensie van het zuiderfrontier, in het bijzonder ook van de riviervaartuigen ? Dit punt ook te behandelen met het oog op averijen in oorlogstijd.

d. Waar zullen de halfjaarlijksche voorzieningen aan Hr. M. Nautilus moeten plaats hebben ?

e. Welk personeel zal benoodigt zijn om het droge dok te exploiteeren, wanneer alleen de buitenhuid van de schepen aldaar wordt schoongemaakt en geschilderd zonder dat eenige andere herstellingen geschieden, dan die met het militaire ambachtspersoneel der marine kunnen geschieden ?

f. Moeten er ook bijzondere maatregelen getroffen worden met het oog op het in conservatie of reparatie zijnde materieel van het loodswezen, als loodkotters, tonnen, kettingen enz. of kan dit geschieden door personeel van dien tak van dienst.

g. Hoe is het personeel van de werf, dat in vasten dienst is, en dan overcompleet zal geraken, het beste te benutten en hoe is het opheffen van hun werkkring voor hen het minst bezwarend te maken, zonder het financieel belang van den lande over het hoofd te zien.

h. Welke raming maakt de commissie van de financieele gevolgen, die cq. aan het doorvoeren van het bovenstaande zijn verbonden.

Mijnerzijds zijn de beide andere leden van de commissie met deze aan Uwe excellentie gerichte missive in wetenschap gesteld, kunnende Uwe excellentie zich dus met deze heeren in verbinding stellen, ten einde plaats en tijdstip van Uwe eerste conferentie te bepalen. Een luitenant ter zee, gedetacheerd bij de marine staf, sal door den kapitein ter zee Tadema worden aangewezen om als secretaris der commissie te fungeeren, tenzij Uwe excellentie mocht wenschen, dat een der ambtenaren in Uwe directie met het oog op de comptabele van het vraagstuk die functie vervulle. Mocht dit het geval zijn, dan zal ik daarvan gaarne bericht ontvangen.

De minister van marine Roell. 1897 minister van marine J. C. Jansen (onlees=baar) 27-7-1897 t/m 22-12-1897.

Heer J. A. Roell minister van marine 15-1-1898 t/m 1-8-1901.

Extract uit het register der resoluties van den raad der marine, van de Bataafsche republiek.

Maandag 18 junij 1804.

Door den commissaris Quant gesuppediteerd zijnde, de door deezen raad geapprobeerde, en door hem commissaris zeer keurig in het net geschreeven inscriptie, voor de hernieuwde sluis te Hellevoetsluis, zijnde als volgt.

Oorspronkelijk aangelegd in het jaar 1621.

Herbouwd en tot eene wijdte van 45 $\frac{3}{4}$ voeten gebragt in het jaar 1671.

Eindelijk op de oude grondslagen hernieuwde, en tot op 50 voeten verwijd in het jaar 1802.

Is na deliberatie beslooten, dezelve inscriptie ter hand te stellen, aan den lieut coll. en directeur J. Blanken Jansz. ten einde overeenkomstig, daar mede, de inscriptie, onder zijn opzicht, te doen vervaardigen. En zal hier van, bij extract deezes, worden kennis gegeven aan den Lt. coll. en directeur voornt, tot informatie en narigt.

Accord. met voorsz. register (get) J. de Jongh voor copie conform. J. Blanken Jansz.

Aanbesteding.

De commissie tot de executie der sluis en dokwerken te Hellevoetsluis is voorneemens in het openbaar aan te besteeden.

De arbeidsloonen tot het maken en leggen der houten fondeeringen, op de daar toe geheide grondslags paalen, met het heijen der damplanken enz. benevens het vermetzelen van vier maal honderd en twintig duizend, mopsteenen, tot een pompgebouw in het agter dok te Hellevoetsluis.

Deeze aanbesteding zal geschieden op vrijdag den 9 meij 1800 des voormiddag ten elf uren, te Hellevoetsluis in s'lands huis.

De bestekken zullen 12 a 14 dagen voor de besteeding ter leezing liggen, in de onderscheiden herbergen te Hellevoetsluis, en te Brielle, te S'Hage in het Bossche veerhuis, te Delft bij Walterbos aan de Rotterdamsche poort, te Rotterdam in het groot schippers huis, te Dordrecht in Bellevue te Gornichem in de stads Doelen.

Locaale aanwijzing, en verdere onderrigting zijn te bekomen, bij den directeur dezer werken J. Blanken Jansz. te Brielle, en de opzichters in loco te Hellevoetsluis. Zegt het voort.

Bestek tot het maaken en leggen der houten fondeeringen, op de daartoe geheide grond slagpaalen, met het heyen den damplanken enz. benevens het vermetzelen van viermaal honder twintig duizend mop steenen tot een pompgebouw in het achter dok te Hellevoetsluis. 1800.

Bestek en conditien.

Waarna, ingevolge het besluit van het uitvoerend bewind der Bataafsche republiek, van dato den 18 julij 1798, door de commissie tot executie der sluis en dol werken te Hellevoetsluis in het openbaar zal worden aanbesteed, de arbeidsloonen tot het maaken en leggen der grondslagen, en houten vloeren, op de reeds geheide fondeerings paalen, met het heijen der damplanken, en verdere paalen, benevens het vermetzelen van viermaal honderd en twintig duizend mopsteenen, tot een pompgebouw in het achterdok te Hellevoetsluis.

Algemeene bepalingen van het werk. Art. 1.

Om alle hazard of kans rekeningen te vermijden, zal de put waarin de gemelde gronslag moet worden gelegd, voor de besteeding droog gemaakt, en na genoeg op zyn diepte gegraven, voor een ieder te zien zyn, en in dien staat, zo als dan kan waargenomen worden, zal den aannemer direct na de besteeding, het werk aanvaarden, en vervolgens voor zyn risico en kosten droog houden, en alles verrigten moeten, wat tot de uitvoering van zyn aanneming behoord, en vervolgens dit bestek gevordert worden zal de ton molens, en, des nodig, die ketting molen, met de verdere werken en

stellingen, tot het droog maaken en droog houden gebezigt, zullen aan den aannemer op receptis, ten gebruike worden verstrekt, onder verband, dat hy na gedaan werk, alles opgeruimd, ongeschonden en in orde gebragt, weder behoorlyk overleveren moet.

In de gemelde put zijn reeds in orde geheid, en het is daarop dat hy aannemer de navolgende slikhouten of kespen, met den geheelen grondslag, naar inhoud deezes, volgens de tekeningen en order van s'lands directie, werken en leggen moet, waartoe alle nodige balkhouten, dam planken, en vloerplaten, in den omtrek van het werk liggende, hem aannemer mede onder specificque receptissen, direct na de besteeding zullen worden overgegeeven, voor welks goed gebruik, voordeelige te zamenlassing, verbinding en bewerking, volgens order en aanwijzing, hy verantwoordelyk is. Zo dat, wanneer eenig stuk of stukken, door miswerking, kwalyke plaatsing of anders, min nuttig of bedorven geraakte, hy zulks door nieuwe levering van gelyke soorten en qualiteiten, ten genoeg van s'lands directie vergoeden zal.

Van de leveratien der metzel- en hardsteen, kalk, tras, zand en zwaare yzerwerken, zal den aannemer al mede bevryd blyven, en ook deeze bouwstoffen, zullen hem aan s'lands werf, binnen Hellevoetsluis, op den gemelden voet, van tyd tot tyd aangewezen, en tot het beste gebruik, volgens dit bestek, ter zyner verantwoording als boven, overgeleverd worden.

Ieder gegadigde kan voor de besteeding in loco, op s'lands comptoir dezer werken, door duidelyke tekeningen, omtrend de byzondere werkzaamheden, zien, en, zo nog nodig, meer speciaal onderrigting en aanwijzing bekomen, immers zullen zodanige geauthentiseerde tekeningen, voor hem die aannemer word, even als dit bestek, ten regel moeten strekken tot de ontwikkeling en inrigting der byzondere deelen, van het geheele werk.

Het peylwerk waaruit alle diepten en hoogten, met Rhyndlandsche maat, de eenige die tot alle meetingen in aanmerking komt, is gelyk no. 11 dat is gelyk elf voeten (na genoeg overeenkomend met de gewoone ebben) op eene wel verdeelde vaste peyl paal, in het agter dok staande, die aangewezen worden zal.

Kespen of slik hou'en. Art. 2.

Naar de voorgaande algemeene bepalingen, zal hy aannemer dan eerstelyk, op de buitenste der reeds geheide grondslagpaalen, met behoorlyke pennen en garen, en op gelyk draagende borsten, waterpas rustende, werken en opsluiten, een vierkant buiten raam, buitenwerks groot $31 \frac{1}{2}$ voeten en $37 \frac{1}{2}$ voeten, het welk bestaan zal uit vier vierkant bezaagden dennen, balken, zwaar 13 en 15 duimen, twee lang 42, en twee lang 37 voeten, welken op hun plat werkende, met hunne onderkanten 18 voeten beneden het aangenomen peyl merk van no. 11 gelegen moeten zyn.

Op de volgende ruën paalen, moet gelyker wyze een dito raam worden gewerkt, bestaande uit vier dennen balken, zwaar 11 en 13 duimen, mede op hun plat gelegd, buitenwerks, groot $28 \frac{5}{12}$ en $34 \frac{2}{3}$ voeten, dat is, overal evenwydig 4 duimen kleinder, als het eerst gemelde raam binnenwerks, vallende is, op dat tusschen deeze beide raamen de vierkant omloopende buiten dam planken wel digt en pastende geheid zouden kunnen worden.

Om op dezelfde wyze de binnen dam planken, in het vierkant, wel digt sluytende te kunnen heyen, zullen twee dito binnenraamen op de daartoe geheide paalen worden gewerkt, waarvan het eene

binnenwerks 18 $\frac{1}{4}$ en 19 $\frac{2}{4}$ voeten, en het ander buitenwerks groot 17 $\frac{7}{12}$ en 18 $\frac{7}{12}$ voeten moeten zyn, of wel iets grooter of kleinder, zo als de verdeling der kespen meet juist bepaalen zal.

Vervolgens zullen nog agt stuks dito kespen, lang 33 voeten (doorgaande gerekend, ofschoon dezelve om de damplanken moeten gebrooken worden) met pennen en gaten op de meergemelde paalen en met voorloeven en verlooren lippen op de raam kespen worden gewerkt, alles ingerigt zo als de tekening aantoond.

Alle deeze kesp- houten, het zy der raamen of anderen, moeten vlak draagende op de borsten der paalen, met gewigde opsluitpennen, zo als alles, na opgaaf der directie te maaken styf nedergedreeven, en als dan van boven vlak en waterpas gevonden worden.

Opvulling aardstamping der fondeering. Art. 3.

De losse en onzuivere gronden, tussche en rondom deeze kespen, of slik houten, met alle houtstukken of anders, opgeruimd zynde, zullen alle die ruimten met beste, zuivere drooge aard of kleij specien, in gelyke dunnen laagen styf aangevuld met zwaare houten stampers vast aangestamt, en wel vlak tot ruim de bovenkanten der kespen aangedreven worden, op dat ook de gantsche dennen vloer daarop digt, gelyk en vlak draagende komt te rusten

Damplanken. Art. 4.

Tusschen gemelde raam kespen zullen dan worden geheid twee byzondere vierkant omloopende, en sluitende kringen, of reyen damplanken, te zamen in breedte na genoeg uitmaakende 174 a 175 voeten.

Hiertoe zullen den aanneemer genoegzaame greenen platen, dik 4 en breed 9, 10, 11 a 12 duimen, lang van 18 tot 24 voeten worden ter hand gesteld.

Uit deeze zal hy, na het voorschrift der tekening, twee lang dam planken doen klaar maaken, en dezelve aldus regt, digt en in order in den grond moeten heyen, tot 2 duimen bovengemelde kespen, alwaar zy op die hoogte doorgaande regt en vlak moeten worden afgereed, op dat de dennen vloer planken en zandstrooken, daarover, met keepen en spongen digt werken kunnen.

Zandstrooken, zwalpen en vloeren. Art.5

Zeven stuks dennen zandstrooken, zwaar 10 en 12 duimen lang 36 $\frac{1}{2}$ a 37 voeten, zullen dwars over de kespen, met voorloeven en keepen, diep 2 duimen in dezelve gewerkt, en met houten bouten treknagels, en op iedere kesp met een duims hakkel bouten, lang 16 a 18 duimen, vast genageld en opgesloten worden.

Drie van deeze moeten met doorgaande digt passende sponningen over de koppen der damplanken werken.

Digt tusschen deeze zandstrooken en tegen elkanderen gestreeken en gedraeeven, moeten de meergemelde kespen worden overvloerd, met doorgaande dennen platen, dik 4 duim, lang 36 $\frac{1}{2}$ a 37 voeten.

Op welke vloer, plat draagende, en over gemelde zand strooken gekeept, dan gelegd, en met trek nagels en duims hakkelbouten, welken tot 6 a 8 duimen in de onder kespen doorgaan, ten sterksten

verbonden moeten worden, zes stuks eiken zwalpen, zwaar 10 a 12 duimen, ieder lang 23 voeten. Welken, na dat de tusschen ruimte van denzelfen, zullen volgemetzeld zyn, met eiken planken, dik 3 duim, moeten worden overvloerd.

Kalefaaten, bouten, spykeren.

Art. 6.

Overigens moeten alle vergaderingen, naden, spongen en keepingen, vooral over de koppen der dam planken, met mos en teer aangelegd, en van de beide vloeren zal in het midden, ter uitgestrektheid van een vierkant, groot 18 en 20 voeten, de naaden met twee draaden grof werk, digt gekalefaat, na order gepikt, en in alles behandeld moeten worden, zoo als den eisch, en s'lands directie voor diigte vloer en kalefaat werken vorderen zal.

Ook moeten de vloeren, zo wel als alles, met trek nagels hakkel spykers, en anderen, ten sterksten opgeslooten, genageld en gespykerd worden, ten genoegten als vooren. zynde hy aannemer verplicht, alles wat van dien aart, bouten, spykers enz. nodig is, zelve ten zynen kosten, op de keur goed te leveren.

Gronsdslag van 't gebouw.

Art. 7.

Wanneer de agtermuur van de pomp put, circa ter hoogte van 14 voeten, boven gemelde vloer der fondamenten, zal opgetrokken en de gronden naar behooren, ook door hem aannemer aangevuld, en vast aangestampt zullen wezen, moeten tot de fondeering van het agterste gedeelte van het gebouw, volgens de tekening in den grond worden geheid, 60 stuks mastboomen paalen, lang 36 a 38 voeten, welken hem, met een bekwaam hey blok van 1000 a 1200 ponden, schyf enz. ter leen, ter hand zullen worden gesteld.

Maar hy aannemer zal voor zyn rekening leveren, al het geen wat verder tot deeze 6 doorgaande kespen, zwaar 10 en 12 duim, lang 31 voeten.

En dwars daar over 7 zandstrooken, zwaar 9 en 11 duimen, ieder lang 25 voeten.

Tusschen welken dan ook de geheele oppervlakte der kespen, te samen nagenoeg, de breedte van 26 voeten uitmaakende, digt moet worden beplant, met dennen 4 duims fondeering planken, ieder lang 25 voeten.

In alles na den eisch te behandelen, zo als voorsz. is.

Dit zyn de timmer en heywerken, waartoe hy aannemer zich by deezen verbind.

En de muur werken, door hem, op gemelde fondeeringen op te metzelen, zullen bestaan als volgd:

Mezelwerk.

Art. 8.

1^e. Het vol metzelen der ruimten tusschen de eiken zwalpen.

2^e. Het aanleggen ter zwaarte van 9 en 13 steenen der muuren tot de pomp put met het opwerken van dezelve, ter hoogte van omtrent 28 voeten, alwaar deeze muuren, de zwaarte van 5 en 5½ steen, behouden zullen.

3^e. Het aanleggen ter zwaarte van 6 ½ steen, fondaments muuren, van het achterste gedeelt van het gebouw, op de laatstgelegde fondeering, met het opwerken van dezelve, ter hoogte van circa 11½ voet, alwaar deeze dan de zwaarte van 4 ½ steen hebben zullen.

En het is tot alle deeze muur werken, dat de in het hoofd deezes gemelde quantiteit, van vier maal hondert en twintig duizend mop steenen, door hem aannemer juistelyk, en na order van zaaken, vermetzeld moeten worden.

Leverantien van 's lands wegen te doen. Art. 9.

Steenen kalk, tras en zand, zullen daartoe van 's lands wegen aangewezen, en geleverd worden, ter plaatse, en op zodanige wyze, als de gegadigden voor de besteeding, in loco naauwkeurig zal worden gezegd.

Overigens alle kosten van transporten, het beslaan der metzel specien, met het vermetzelen der bepaalde steenen, zyn en blyven alle, met al den aankleeven van dien, tot lasten, en voor rekening van den aannemer, die ook verplicht is en blyft, hoe zeer de steenen water kozynen, en verdere hardsteenen, buiten hem geleverd, en klaar gemaakt, by of in den omtrek van het werk, op de wal gelost, en geleverd zullen worden, verder tot het transporteeren, het stellen, leggen vastmaaken, aanstoppen en verbinden op de juiste plaatsen op, of in de muur werken van dit gebouw, door mede hulp van steenhouwer en timmerman, een gelyk deel met hun in de zorg, moeite, en kosten, zal moeten nemen en draagen.

Zo als hy ook tot het daadelyk leggen en aanstoppen der bindgestellen, en aankleeven van dien, naar gelang der zaaken en order van 's lands directie doen zal.

Berwerkzaamheid der metzelwerken. Art. 10.

De steenen moeten van de aan te wyzen tassen, naar voorschrift van 's lands directie, als klinkers, graauw en rood, wel gesorteerd, soort bij soort, op het werk worden aangebragt, en dus uit elkanderen gehouden, op de juiste aangewezen plaatsen vermetzeld worden.

Dezelve moeten dagelyks, zo aan de tassen, als by het werk liggende, nat gegooten, en vermogen niet anders, als zodanig wel bevogtigd worden verwerkt.

De muuren moeten zuiver, vlak, regt en waterpas of daar het vereischt word, met snydingen, zodanig hellende of buigende, als de tekening aanwyst, worden verwerkt. Tot al het welke, mitsgaders tot alles wat tot de uitvoering van dit werk benodigd is, en niet speciaal uitgedrukt staat, dat hem zal verzorgd worden, hy aannemer in het groot, en op het werk zelve, de nodige mallen maaken, stellen, en aan de directie ter goedkeuring aanbieden zal.

Alle laagen moeten met een goed kruis verband, door den aannemer zelve bevoorens te verdeelen, uit te leggen, en aan de directie voor te stellen, vol en zat, met de nader te melden metzel specien, zo dun en digt doenlyk, te zamen gevoegd, verbonden, en daar te boven (des begeerd) om de vierde laag met tras water, nog vol gegooten en gewassen worden.

Geene muuren vermogen by het opmetzelen, eenigzints beschadigd, noch door kalk spatten bemorst geraaken, en ieder avond zullen alle de voegen, met bekwaame voeg spykers, plat en vol afgevoegd,

en daar het nodig is met de dagge na de rey doorgehaald worden. Ook moeten alle rollaagen, vlegtingen, tanden en wulven gemaakt, en bewerkt worden, na order der tekening, en 's lands directie.

Kalk hok.

Art. 11.

By dit werk is een houten loots tot klak hok opgeslaagen, waarvan den aannemer het nodige gebruik, zo tot berging van een gedeelte kalk en tras, als tot het beslaan der metzel specien zal gegeven worden.

Maar voor zo ver deeze loots, alle de kalk en tras, niet behooryk zoude kunnen bevatten, zal hy deeze bouwstoffen, om in het gemelde kalk hok bereid en beslaagen te worden, van tyd tot tyd, uit een der 's lands magazynen overbrengen, of uit de aankomende schepen direct lossen, en op de bepaalde plaatzen in het kalk hok, transporteeren moeten.

De aannemer zal overigens geen de minste dispositie hebben, over dit kalk hok, als voor zo ver tot het beslaan, omzetten, en klaar maaken der metzel specien, onder het toezicht van een 's lands geëmployeerde vereischt word, welken toezichter het zelve sluiten en ontsluiten, en over het werkvolk van den aannemer, die tot het bereiden der metzelspecien, in het kalk hok werken zullen, zo als deezen toezichter speciaal, op zyne verantwoordelykheid, over alles de directie hebben zal, aangaande de zorg en bewerking, ter beste voldoening aan alle vereischten, van dit gewigtig deel der bouwing.

Melangien.

Art. 12.

De onderscheiden metzel specien zullen zyn, zogenaamde sterken, en basterd tras. Bestaande de eerste uit twee deelen kalk, een deel tras, en de tweede, uit drie deelen kalk, een deel tras, en een deel zuiver scherp rivier zand, of zodanige andere melangien, als 's lands directie goed vinden zal.

Alle welke bouwstoffen droog gemeleerd, met zo weinig water, als doentlyk zy beslaagen, gebouwd, alle dagen omgezet, herbouwd, en met yzere schoppen geklemd, van alle harde steen of gruis deelen gezuiverd, en in allen opzichten behandeld en bereid moeten worden, ten genoeg en als vooren.

De aldus behandelde metzel specien mogen echter nimmer worden verwerkt, bevoorens dezelve drie dagen beslaagen, ieder dag omgezet, gebouwd, herbouwd en by herhaaling geklemt zullen zyn geweest, ook moet alles in het kalkhok der wyze ordenlyk en met genoegzaame handen ingerigt zyn, dat de bereide metzel specien niet verouderen en niet langer als uiterlyk vier dagen onverwerkt overig blyven liggen.

Begin en voltooiing.

Art. 13.

Immediaat, immers binnen agt dagen na den dag van besteeding, moet den aannemer met genoegzaame bekwaame werklieden daadelyk den arbeid der gronslagen begonnen hebben, welken hy, met alles wat in dit bestek is vervat, derwyze onafgebrooken spoedig voortzetten zal, dat alle werken afgedaan, in volledige goede order behandeld en opgeleverd zyn, uiterlyk in den tyd van drie maanden na den dag van besteeding, op verbeurte van vyftien gulden voor iedere dag nawerkers, tot voldoening van het geen in dit bestek is bepaald.

Waar te boven nog 's lands directie, by opzetlyk verzuim en te voorziene tekortkoming van tyd, al vroegtydig, ten dubbele schaden en kosten van den aanneemer, de nodige schikkingen en daadelyke uitvoeringen zal mogen beraamen, en doen plaats hebben, op dat aan den inhoud van dit bestek voldaan worde.

Weke kosten, zo wel als alle de boetens of poenaliteiten, waarin hy aanneemer by eenig vezuim vervallen zal, niet alleen door af korting, of by geheele of gedeeltelyke inhouding der aanneems penningen, ten voordeelen van den lande verkregen, maar des noods op zyn persoon en goederen prompt en rigtig verhaald zullen worden.

's Lands directie.

Art. 14.

Alwaar in dit bestek gesproken is, of nog gesproken word van 's lands directie, hierdoor moet verstaan worden, in de eerste plaats, de commissie tot executie deezer werken, met den directeur derzelve, daartoe, door het uitvoerend bewind, speciaal benoemd, vervolgens de geëmployeerden en opzichters, op last van bovengemelde commissie, by deeze werken dienende. Aan wien den aanneemer, zo wel als zy allen die tot de gemelde uitvoering behulpzaam zyn en gebruikt worden, behoorlyke onderwerping schuldig zyn. En welkers orders, ten aanzien deezer werken, stipt gevolgd, promptelyk en goed uitgevoerd moeten worden, op poene, dat voor iedere nalaating, verzuim of overtreding daarvan, den aanneemer, die ook in allen gevallen voor zyne medehulpen en volk moet instaan, telken reize verbeuren zal tien gulden, die van zyn bedongen penningen zullen worden afgekort, terwyl de daar door geheel of gedeeltelyk veroorzaakte, verletten of nadeelen, hoegenaamd, alleen voor des aanneemers rekening en schaden komen zullen.

Vergeeting of duisterheden.

Art. 15.

In dit bestek iets vergeeten zynde, dat notoir na order en zekerheid van dergelyke water werken, vereischte geleverd en gedaan te worden, is den aannemer verpligt, hetzelve na goedvinden van 's lands directie te doen verrigten, als of het hier duidelyk beschreeven was, vermits de kosten daarvan niet te boven gaan, de som van twee honderd gulden.

En ingeval er duisterheden in deeze conditien, of bepalingen van dit bestek waren ingeslopen, houden de besteeders de verklaring en uitlegging daarvan, in alle billykheid te doen, aan hun zelve, waarna den aannemer zich gedragen zal.

Omtrend de overdoening en byslag.

Art. 16.

Dit werk by den hoop eens besteed wordende, zal den aannemer hetzelve in geenen opzichte, geheel noch gedeeltelyk, aan iemant anders vermogen over te doen, als op schriftelyk consent van de besteeders.

En dewyl de uitvoering van den inhoud deezes, ter verantwoording, en voor rekening van den aanneemer gehouden word, zal aan hem van 's lands wegen, geen byslag, onder welk voorwenzel ook, worden verleend.

Borger.

Art. 17.

De aanneemer, zelve zal moeten zyn, een deskundig, en ter goeder naam, bekend voldoende persoon, en daar te boven daadelyk by de besteeding stellen moeten, twee genoegzaame gegoede inlandsche borgen, mede zo als den aannemer, ten genoegen der besteeders, dewelken even als hy zelve ieder afzonderlyk, zo wel als gezamentlyk hunne persoonen, en goederen verbinden, voor de uitvoering van alles, wat in dit bestek gevorderd word als na rechten, onder afstand van de benefien van orde en

verdeeling, en alle andere uitvlugten tegen den zin deezer conditien aanloopende, zich onderwerpen aan de judicaturen van de rechterlyke macht deezer republiek.

Procureurs en sollicitours.

Art. 18.

De aanneemer zy verdagt, dat de respective procureurs en sollicitours, ingevolge resolutien van den lande, voor het presentereen van requesten om betaaling, het ligten en vervolgen der ordonnantien, het ontvangen en overmaaken der penningen, en andere diensten, niet meer zullen mogen declareeren, als een percento boven hunne verschotten, aan briefporten, ordonnantien kosten, depeche gelden enz.

Betaaling.

Art. 19.

De betaaling van de penningen die bedongen worden, zal geschieden, op een der 's lands comptoiren in de Hage, in twee termynen, met goede gangbaare inlandsche munt.

Als de attestatie voor den eersten termyn, bestaande in de helft der aanneems penningen, zal worden afgegeeven, wanneer alle fondeeringen geheid en gelegd, en de muuren der pomp put ter hoogte van 14 a 15 voeten, in volkomen order, opgetrokken zullen zyn, en voor den laasten termyn, wanneer alles op zyn tyd volledig afgebouwd, en dus door 's lands directie voor goed zal opgenomen weezen.

Blykende telken reize, by schriftelyke atterstatien van den directeur deezer werken, ofte van hun, die daar toe zyn geauthoriseerd.

Wyze van besteeding.

Art.20.

Het werk in dit bestek vervat, zal openbaar, by inschryving en opveiling, in eene massa, voor eens geld gepresenteerd, en daar na gelaaten worden, aan den minst eischende, mits de som van aanneems penningen, en de vereischte qualiteiten van den aanneemer en borgen, den besteederen welgevallig voorkomen.

Waaromtrent zy besteeders in alle gevallen het recht hebben, hetzelve al of niet te gunnen aan den minstverlaatende, dan wel het geheel optehouden, of er zodanig mede te handelen, als dan tot voordeel van den lande best en dienstig zal geoordeeld worden.

Blyvende des niet tegen staande, ingeval besteeders om redenen niet goedvinden, de aanneming inmediaat te belissen, den minstverlaatende aannemer met zyn borgen, die hy onvermindert het recht van ophouding, of vergunning van het werk aan eenig ander, volgens art. 17 stellen moet, gehouden zyne gedaane presentatie van aanneming, gestand te doen, volle agt dagen, na den dag van besteeding. In welke tyd, door of van wegens de besteeders, hem aannemer legale kennis zal gegeven worden, omtrend de al of niet vergunning van dit werk.

Aldus op voorgaande conditien, na openbaare bekendmakingen, het werk in dit bestek vervat, by inschryving het minst verlaaten door. Bernardus Bremken.

Voor de somme van f. 7200-0-0.

Ingezet zynde ter somma van f. 5000-0-0.

Gemynd door Bernardus Bremken.

Voor de somma van zeven duizend en een hondert gulden.

Heeft tot borgen gesteld Frans Bijvang, en Jasper den Braneker.

Verklaaren wy ondegetekende, als aannemer en borgen, het vorenstaande werk, in een massa op alle de voorwaarden van dit bestek, en ter hier bovengemelde som aangenomen te hebben.

Bernardus Bremken zoon. Frans Bijvank, Jasper den Branker.

Aldus besteed te Hellevoetsluis uit naam van de commissie ter executie der sluis en der werken van Hellevoetsluis. Op dato 9 meij 1800. C. Apcitool.

Bijlaage no. 4. 31 vergadering 9 nov. 1802.

Rapport van den president Brunings en de leden van de commissie tot de executie der sluis en dok werken te Hellevoetsluis Giavimans en Krayenhof wegens leggen van den eersten steen aan het kieldok te Hellevoetsluis op den 30^e sept 1802.

Naa dat de president de presente leden der commissie (zijnde het lid Huichelbos van Liender toen in Engeland) door den fungeerenden Amanuensis F. W. Corad had doen aanschrijven, om zich op den 28^e sept. 1802 te Delfshaven te vergaderen, zoo vond de commissie ter voorn. plaatze gearriveerd zijnde, de jachten zoo voor de raaden van marine, oorlog en binnenlandsche zaaken, als voor deze commissie aldaar gereed liggen. Kord daar naa arriveerde de voorn. raaden, bestaande van de marine uit. J. G. Jacobsen, H. Aenae, H. van Rooyen.

Benevens deszelfs secretaris J. de Jongh en den agjudant Roubel.

Van aan raad van oorlog de leden Zuilen van Nijvelt en Pompe van Meerdevoort.

Van den raad van binnenlandsche zaaken de leden van der Palm en de Kruiff.

Waar bij zich op den volgenden dag te Hellevoetsluis voegde, het overige derde lid van dien raad Leemans.

Voorts de gewezen agent van inwendige politie A. J. La Pierro.

De commissaris directeur van 's lands marine te Rotterdam Penning.

De ontvanger generaal van de marine Collot d' Eseurij en de burger C. Apostool.

Met dit gezelschap vertrok de commissie, geadsisteerd met den fungeerenden Amanuensis F. W. Conrad in drie jachten, des namiddags van Delfshaven, en arriveerden des anderendaags, zijnde den 29 september, des voormiddags op de rheede voor Hellevoetsluis, alwaar de eere schooten van het ter rheede liggende J. Lanas fregat de Pallas, zoo wel als die der fortresse het arrivement dezer jachten verkondigd hebbende dezelve in de nieuwe haven binnen liepen.

Gemelde raaden hielden zich het overige van dezen dag bezig met de inspectie der nieuwe haven, en daar bij gelegen hoofden en sluisen, waar toe zich de directeur dezer werken J. Blanken Jansz. ter adsistentie bij ons vervoegd had, wordende inmiddels het nieuwe driedeks oorlogschip de Chattam, geboord voor 90 stukken, in de nieuwe haven liggende bezichtigd.

Al vroeg in den volgende morgen van den 30^e september, zag men onder begunstiging van zeer schoon weder, en een kleine koelte, het fregat de Pallas, benevens de overige schepen ter rheede met vlaggen versierd, zoo als ook van 's lands gebouwen en werken, van den toren, molen en ander huizen der Fortresse, de vlaggen waaiden.

Ten tien uren begaven zich welgem. raaden en verdere daartoe behoorende of genoodigde personen, benevens de commissie tot de executie dier werken, uit het huis der marine over 's lands werf, daar zij (inmiddels voor het rechthuis de plichtpleeging der municipaliteit ontvangen hebbende) door de equipagemeesters Hoek en Asmus met de overigen der werf directie wierden opgewacht en geleid na de plaats, geschikt voor het drooge dok, alwaar zich eene eerewacht bevond, eene keurige muziek deed zich uit het deftig gebouw der nieuwe stoom machine hooren, terwijl het gezelschap opgewacht wierd door den directeur en verdere tot de directie der sluis en dokwerken behoorende personen, gelijk ook door verscheiden heeren en dames uit het naburig Brielle. Vervolgens gebragt zijnde in de tenten, welken op den bodem van het drooge dok opgeslaagen waaren. Zo werd (onder het gebruik van eenige ververschingen) door den directeur J. Blanken Jansz. naar zeer uitvoerige plans en tekeningen uitgelegd en verklaard, zoo wel het geen reeds ter uitvoer gebragt is, als het geen nog verder, ingevolge het beraamde ontwerp, werkstellig gemaakt moet worden.

Waarna door den president van den raad der marine G. J. Jacobson, onder een grooten toevloed van aanschouwers, plechtiglijk de eerste, met eene inscriptie getekenden marmer steen gelegd werd, in den hoek tegen de zuidzijde van de middenste landstrook en achter de tweede kesp van de eerste rei damplanken van het kioldok aan de zuidzijde van den steen stond de raaden der marine, van boven derzelve naamen. J. G. Jacobson, H. Aenea, H. van Rooijen en van onderen, gelegd den 30 sept. 1802.

Wordende het daar toe vervaardigde metzelgereedschap door eenige jonge dames aangebragt. Vervolgens ontving welgem. president de gelukwenschingen van de verdere leden der raaden, mitsgaders van den president der commissie enz. Waarna een drievoudig hoezee, gevolgd van een schoon en vrolijk muziek, gehoord wierd. En gewis, elk scheen aan deze plechtigheid deel te neemen, de meesten zekerlijk, uit hoofde der zeldzaamheid, en daar bij plaats hebbende omstandigheden, doch en waren ook wier vaderlandsch hart zich verblijdde dat zulke verbaazende werken in deze republick, door landsgenooten ter uitvoer gebragt wierden.

Vervolgens wierd een aanvang gemaakt met het inspecteeren van alle deze opmerkingswaardige werken, die hoe veelvuldig en samengesteld ook, nochtans in de gerigelaste orde volbragt worden, men bezichtigde wijders het nieuwe pomp gesteld der stoom machine, die tot dit einde gedurende eenigen tijd in werking gesteld wierd, men ging door 's lands barakken na het Unie bolwerk, alwaar eene groote parade van het garnizoen mariniers geschaard stond, en, onder veldmuziek, voorbij de raaden defileerden. Men nam in oogenschijn de alleszins noodzaakelijke verbeteringen aan de hoofdwallen van Hellevoetsluis, de nieuwe kasten enz. gemaakt met de opgeslibde gronden uit 's lands haven en dok, de vernieuwede kaai muuren, ter wederzijde van dezelve, de onderhanden zijnde vernieuwing der groote zee sluis, die zonder uitlegging der oude fundamenten of opgraaving der muuren reeds meer dan 4 voeten verwijd is, en wier bodem door middel van omgekeerde wuisten of toogen op eene navolgenswaardige wijze versterkt wordt. Eindelijk besloot men deze algemeene inspectie met het bezichtigen van eenige modellen, als dat der verbeterde batteau porte, dienende tot sluiting van het drooge dok en anderen, zoo als ook met het probeeren van eene door den machinist Duister verstandig uitgedachte en vervaardigde handbrandspuit.

Had het bezichtigen van alle deze belangrijke werken genoeg gegeven aan welgem. raaden, en het daarbij tegenwoordig aanzienlijk gezelschap, de commissie en directeur der sluis en dolwerken vonden eene aangename belooning voor hunne arbeid in de goedkeuring, die de president van den raad der marine, uit aller naam, openlijk en ruimschoots betoonde.

Het overige van dezen voor de marine merkwaardigen dag, wierd op het landshuis onder eene maaltijd, en met gulle vrolijkheid doorgebracht, terwijl er tevens gezorgd was, dat alle tot 's lands directie behoorende, dat javaanen en werklieden naa het volbragte dag werk, benevens het geheele garnizoen mariniers in deze algemeene vreugde konden deelen, wordende daar bij niettegenstaande de meenigte, uit ruim twaalf honderd menschen van allerleiën staat, rang en betrekking bestond, geene minste ongeregdheid of buitenspoorigheid gezien, waar van welgem. raaden en verder gezelschap, bij de avond wandeling, getuigen waren. Naa deze wandeling, die tevens veraangenaamd wierd, door het gezicht eener fraaie illuminatie van het ter rheede liggende fregat de Pallas, keerden dezelve terug na de jachten, met blijken van vernoegen, zoo wel over de verrichtingen van den dag, als over de maatregelen, die er genoomen waren, om denzelve een gepasten, doch kunstloozen luister bij te zetten.

Ter ordonnantie van den president en voorn. leden der commissie F. W. Conrad

Garnisoens- boek voor den dienst der Fortificatien te Hellevoetsluis beginnende met den 25^e van bloeimaand 1810.

Lijst der Fortificatie werken, gebouwen en verdere objecten van het koninglijk corps, artillerie en genie gechargeerd met den dienst der fortificatien te Hellevoetsluis.

Namen der bastions dezer Fortresse bij de westbarriere beginnende.

1^e Westhoorn bolwerk. 2^e Haarlems bolwerk. 3^e Frans bolwerk. 4^e Hollands bolwerk. 5^e Revolutie bolwerk. 6^e Unie bolwerk. 7^e Rotterdamsch bolwerk. 8^e Oosthoorn bolwerk.

Gedetacheerde oosten.

1^e De noord batterij of no. 9 een halv uur van de Fortresse gelegen nabij het dorp den Nieuwen Hoorn.

2^e. De zuidbatterij of no. 10 op de zuidoost een quart uur van de Fortresse.

Grachten en ander wateren.

1^e De kapitale gracht om de Fortresse.

2^e Eene gracht om het binnendijks gedeelte der zuid batterij.

3^e De kasernen sloot, tusschen de steene en houten kasernen.

4^e De vijver tusschen het arsenaal en 's lands tuin.

Gebouwen.

1^e Het arsenaal met kogelplein, staande en gelegen in het bastion Rotterdam.

- 2^e. 's. lands huis en tuin staande en gelegen aan de oostzanddijk.
- 3^e. Een geweerkamer, turf en werkmagazijn, ten noorden van 's lands huis.
- 4^e. Een materialen magazijn, en brandspuithuisje te zuiden van het zelve.
- 5^e. Een Kruidmagazijn in revolutie bolwerk, kunnende bevaten 60.000 lb. niet bomvrij.
- 6^e. Een steene pulverkelder onder de kat van 't westhoornwerk van 24 a 25000 lb bomvrij.
- 7^e. Vier blokken steene kasernen, staande aan de hoge straatweg.
- 8^e. Drie blokken houten dito, waarvan een geheel, en een half in steen vernieuwd, staande alsvoren.
- 9^e. Twee houten paarden stallen, bij de kasernen, te samen voor 20 paarden.
- 10^e. De hoofwacht en poortiers woning staande bij de westbarriere.
- 11^e. Een steene wachthuis met poortiers woning staande aan de Brielle poort.
- 12^e. Een houten wachthuis op de wal aan de oost barriere.
13. Een dito bij de nieuwe haven.
- 14^e. Een dito in het Fransch Bastion.
- 15^e Een dito bij de kasernen.
- 16^e. Een loots of zogenaamde opzichters keet in het Hollandsch bastion.
- 17^e. Een kookhut aan de nieuwe haven.
- 18^e. Een houten timmerloots, met een plein, bij de kasernen. Twee grote wacht huizen op de zuidbatterij. Een kleine houten loots, tot berging van gereedschappen. Een kogel gloei oven in reverberre mede op voorn. batterij.

Poorten en barrieres.

Een overweelfde poort ten noorden de fortresse op de weg naar Brielle.

De oostbarriere op de uitgang uit de Foertresse, ten oosten de haven.

De westbarriere op de uitgang ten westen.

Houten pulkelders.

Een in het haarlemsch bastion.

Twee in het Fransch bastion.

Twee in de coutine tusschen revolutie en Unie bastion.

Een in de courtine tusschen het unie en Rotterdamsch bastion.

Een in het Rotterdamsch bastion.

Twee in het oosthoornwerk.

Allen voor 6.000 lb, en dus te samen voor 54.000 lb.

Beeren.

De Westbeer geleege ten westen der Fortresse in de kapitale gracht, ten einde het binnen en buitendijks gedeelte te separeeren.

De Oostbeer ten oosten der Fortresse, in de kapitale gracht geleege en tot het zelfde einde dienende deeze beer is voorzien van een sluis, doch welke even als andere sluizen alhier door de marine onderhouden wordt.

Brugge.

Een brug over de kapitale gracht voor de Brielle poort, voorzien van een ophaalbrug en barriere.

Vier brugge over de kasernen sloot.

Een vonder op de binneweg naar Nieuw Hellevoet.

Beschoeiingen.

De beschoeiing ten wederzijde van de kasernen sloot.

Duikers.

Een duiker of sluisje onder de kapitale wal in het bastion Rotterdam, dienende tot communicatie der oosterlijke buitendijks gracht, met de vijver agter 's lands tuin.

Een dito tot communicatie van voorn. vijver met de kasernen sloot.

Een dito ten noorden de kasernen sloot, tot communicatie van het zelve met het dok. Een dito bij het dok geleege, dienende tot het zelfde einde.

Afgezonderde plaines

De parade plaats, geleege bij de steene kasernen zuidzijde.

Een stuk grond geleege tusschen de steene kasernen en de lootsen der scheeptimmerwerf, strekkende zich uit tot nabij de Brieller poort.

Straatwegen en klinkertpaden.

1^e. De straatweg van de Brieller poort langs de kasernen, de parade plaats ende Oostzandijk tot aan de brug.

2^e. De Westzandijk.

3^e. De Molenstraat.

4^e. De twee steegjes tusschen de Westzanddijk en Molenstraat.

5^e. Het Klinkert pad rond en tusschen de vier blokken steene kasernen.

6^e. Een dito rond en tusschen de houten kasernen.

7^e. Een dito lands de parade plaats.

8^e. Een klinkert pad, of het zogenaamde hoge pad, van de steene kasernen tot aan de Brieller poort.

Pallissadeeringen en geluizingen.

De fraisseening om het ongerevereerde gedeelte der kapitale wal.

Eene pallissadeering rond het arcenaal en kogelplein, waarin twee barrieres.

Eene pallissadeering om de steene kruidkelder onder het kat in het westhoornwerk, voorzien van twee barrieres.

Een dito om de kruidkelder of toren in het resolutie bolwerk, met eene barriere. Twee pallissadeeringen aan den Nieuwe Haven met barriere.

Eene pallissadeering aan de haven westzijde op de zogenaamde cotrescarpe.

Eene geluizing aan de slagboom voor het arcenaal.

Eene dito agter het westhoornwerk en Haarlemsch bastion.

Eene dito agter de foutine regto het Rotterdamsch bastion.

Slagboomen.

Een voor het arsenaal.

Een voor het kerkstraatje.

Een aan het hoofdwacht straatje.

Een aan het Haarlemsch straatje.

Privaten.

Een aan de buitendoceering de coutine tusschen revolutie en unie bastion.

Een dito tusschen unie en Rotterdamsch bastion.

Een aan de Brielle poort.

Een agter de houten kasernen.

Regenbakken.

Steene kasernen.

No. 1 kunnen bevatten cica 655 emmers. No. 2. 750 emmers. 3. 720 emmers. 4. 900 emmers. 5. 519 emmers. 6. 519 emmers. 7. 519 emmers. 8. 519 emmers.

Houten casernen.

9. 900 emmers. 10. 900 emmers. 11. 900 emmers. 12. 900 emmers. 13. 900 emmers. 14. 900 emmers.

Op het werfje en langs de blinde muur.

15. 690 emmers. 16. 1121 emmers. 17. 1148 emmers. 18. 780 emmers. 19. 3800 emmers.

Binnen de heijning gaande. Brieller poort.

20. 1300 emmers.

Arsenaal.

21. 1012 emmers. 22. 1170 emmers. 23. 1912 emmers. Kerkhof 24. 1485 emmers. onbruikbaar

Totaal 23989 emmers. 461.9. 193.10.

Landereijen.

1^e. Een perceel weijland in de polder Nieuw Hellevoet in de Langenhoek.

2^e. Twee perceelen weijland als voren.

3^e. ERen perceel dito, geleegeen in de voorn. polder beoosten de Geutscheweg.

4^e. Zestien gemeeten 229 roeden bouwland, geleegeen onder de juruisdictie van de oude Struijten in de Molshoek.

5^e. Zes gemeeten 214 roeden bouwland, geleegeen in het kleine Weergors.

6^e. Negen gemeeten 90 roeden bouwland, gfeleegeen onder de jurisdictie van de Nieuwe Struijten in de Hogenhoek.

7^e. Een perceel ofbeweijbaar gedeelte der tien gemeeten van 't Groote Weergors.

8^e. Zeven gemeeten 69 roeden bouwland geleegeen in de Nieuwe Struijten in de Hogenhoek.

Schuiten en ponten.

Een groote en een kleine aak in de gracht om de versting.

Aschputten.

Een agter het zuiderlijk blok houten, of in steen vernieuwde kasernen.

Een agter het middelste blok.

Levende boomen.

Alle boomen tusschen en voor de kasernen de boomen op de parade plaats.

Scheijpaalen.

Alle welke zich op s'rijks hier voor genoemde wegen, straten en werken bevinden.

Zinkputten en rioolen.

Aantekening van ontvangene dispositien ordres missiven.

1^e. Kopij missive van den gen. direteur aan den Lt. kapt. Rauwenkoff met last om van alle van de gewone form afwijkende allestatien concept ter exaninat intezenden en van alle gewone allestatien copij gedateerd 8^e van zomermaand 18 en den 12^e dito.

2^e. Missive van den Lt. koll. Speeleveldt d.d. 29 van louwmaand 1810, met kennisgeving dat het bestek door Post aangenomen is geapprobeerd, en met ordre voor den hooimaand in te zenden. 1^e eene recalitulatie der dit jaar het betaalde gelden en 2^e een opgave der geaccordeerde ordonnantien als mede. 3^e op te geven of er ook bestekken lopende zijn, welke op de positie der gelden voor Hellevoetsluis aan gevraagd zijn gebracht. antw. den 30 dito.

3^e. Missive van den gen. directeur d.d. 2 van grasmaand met verzoek om eene kopij der huurconditie van den tuin agter 's lands huis alhier. antw. den 3^e dito.

4^e. Missive van den aann. F. Post d.d. 2 van hooimaand, met verzoek de planken en cosijnen gelijk te zenden. ant. Den 3 dito.

5^e. Missive van den Lt. koll. Speeleveldt d.d. 7 van hooimaand 1810 met autorisatie tot het maken van koekoeken aan de politie kamer en het opwinden en ondersteunen der casernen met versook eene begroting van kasten hier maken. antw. den 8 dito.

6^e. Missive van denzelve d.d. 19 van hooimaand 1810 ten geleide eene dispositie wegens de krijgs gevangenen. antw. 8 dito.

7^e. Dito van denzelven d.d. 21 van hooimaand 1810 met kennisgeving dat geene bestedinge meerr mogen konden gedaan, maar alles tot ultimo dec. in daggelden moet worden ondehouden. antw. 22 dito.

8^e. Dito van den zelven en dito 23 van hooimaand met toezending van een formulier eed ter tekening en ordre de Fransche cocarde te drogen. antw. dito. Waar bij een bestek met last een plan der vesting te maken of te ver( ).

9^e. Invitatie van de St. koll. Speeleveldt aan de ingestorten kruidnagazijn te doen aanstellen dog te zorgen dat er tot ultimo wijnmaand niet meer ces f. 1.000 worden bewerkt.

10^e. Missive van denzelven d.d. 25 van hooimaand 1810 met twee plans der vesting te formeren.

11^e. Van denzelven d.d. 29 van hooimaand met last den opzigter alhier den eed aan de keizer te doen tekenen.

Oogstmaand.

25. Van de luit koll. Speeleveldt aan den kapitein Pasteur toezending van een plan den zuidbatterij, met last het zelve te verifieeren, en op eene eens zo grote schaal over te brengen no. 12.

27. Van denzelven aangedrongen op het voldoen aan bovengemelde aanschrijving no. 13.
28. Van denzelven toezending van een plan des environs van Hellevoetsluis met last hetzelve te copieeren te verifieeren en het plan van het fort daarin te voegen no. 14.
29. Van denzelven toezendig van het plan der vesting, om hetzelve in disituatie teekening te brengen. no. 15.
30. Van denzelven informatie dat de resolutie wegens het maken van plans der vestingen en derzelve environ uitdrukkelijk zegt, dat de schaal van 20 roeden op een duim moet zijn.
31. Van denzelven aanschrijving om de gewone emplacements lijst in te zenden en informatie van deszelvs komst op morgen alhier.

Herfstmaand.

2. Van denzelve aanschrijving om eene memorie van defensie de vesting Hellevoetsluis te formeeren daar bij verslag te doen omtrend de staat en hoedanigheeden der 's rijks militaire gebouwen, en van dezelve de teekeningen op te malen.
7. Van denzelven informatie dat 5 houten kruitkelders naar Hellevoetsluis zullen worden gezonden, en orde om die op de behoorlijke plaatsen te plaatsen, en rapport van dezelve arrivement te doen.
9. Van denzelven receptie geaccuseerd der stukken bij missive d.d. 9^e toegezonden als meede van de teekening den steene beer te Hellevoetsluis, met bijvoeging van eenige consideratie omtrend de plans der gebouwen.
10. Van denzelven versoek van de teekeningen der kruidmagazijnen, en turf magazijn te willen zenden.
17. Van dezelve aanschrijving om eene situatie kaart te formeeren van Hellevoetsluis, welke zich 50 roede voorbij de Quak, en 50 roeden voorbij de sluis van den Oudenhoorn uitstrekt.
24. Van denzelven terug zending der toegezonden situatie kaart, met opgave van eenige datils welke daarin nog zullen moeten worden gebracht.

Wijnmaand.

8. Van denzelven aanschrijving tot het opmaken van het gewone najaars rapport, en om het zelve onverwijld inte zenden.
9. Van denzelven aanschrijving om tot ultimo van wintermaand geene dan allernoodzaaklijkste getuige reparatien te laten doen.
11. Van denzelven rapport gerequireerd, wegens het beleggen der buiten berm van de zuid batterij met vilvoordsche steen.
12. Van denzelven aanschrijving om tot ultimo wintermaand niet meer dan f 1500 te verwerken.
13. Van denzelven toezending eener situatie kaart van Hellevoetsluis, met invitatie daarin eenige gespecificeerde aantekening te doen.

15. Van denzelven aanschrijving om het najaars rapport tegen den 23 deze in te zenden.

16. Van denzelven nadere aanschrijving omtrend de tot ultimo van wintermaand aan den onderhoud van 's rijks militaire werken te impendeere gelden.

16. Van denzelve aanschrijving betrekkelijk het aanleggen van een nieuwe weg naar de zuid batterij.

18. Van denzelve order tot het opmaken en inzenden eener bereelening der kosten zo voor den gewoone onderhoud, aks voor extra ordinaris herstellingen aan de 's rijks militaire werken, als mede eene Fransche lijst der militaire gebouwen.

19. Van denzelven copie eener ministerieele aanschrijving betrekkelijk de loosing van een sloot agter de moolen.

19. Dito van den rijksopzichter A. Rosendaal copie eener missiven van der heere generaal majoor en directeur Ceoiset van den 16 deser wegens 't (veld) aanstellen tot garde de genie van de eerste klasse in de Fortressen Hellevoetsluis van voorn. opzichter van den kapitein Rauwenhoff. Om het bestek van den aanneemer Post.24. Van denzelve copie eener aanschrijving van den generaal majoor der genie A. Croiset d.d. 19 desser ter benoeming tot inspecteur generaal der genie, en om als zodanig cessie te gaan neemen en het committe centraal der fortificatien te Parijs met van der inspimatie dat den luitenant collonel en Lous directeur Hennequin bij ministerieele aanschrijving van den 12 deezen is geauthoriseerd dese diectie provisioneel waar te neemen.

Aantekening van verzendene missivens met voordragte rapporten begrotingen 1810.

Zomermaand. 20. Missive aan den districtie ( ) met inzending der weeklijstenno. 22, 23 en 24 der aarde en metzel en timmerwerken en no. 6 der buiten posten, verder voordragende eenige reparatien aan de policie kamer alhier.

27. Missive aan denzelve met inzending der werkljsten no. 25 der aarde en timmer- metzelen. alhier.

Hooimaand 2 dito aan denzelven met voorstel om de arbeiders voortaan door timmerman of metzelaars baten te doen bezorgen en batalen.

Hooimaand. Aan de aannemer Post in S'Hage met kennisgeving dat desselfs bestek is geaprobeerd.

4. Van de Lient. Koll. Speeleveld met inzending van. eene recapitulatie van uitbetaalde gelden en opgave der verleende ordonnantie gedurende dit jaar, maandelijks rapport, weeklijsten en opgave der benodigde penningenin het 3^e quarter en verder berigtete dat er geene bestekken lopende zijn die op de patitie derr aangrvraagde gelden zijn gebracht.

Hooimaand 4. Aan den gen. dir. Met inzendig eener kopij der pagt conditie van den Hof agter 's lands huis alhier.

16. Aan den aann. T. Post in S'Hage met last om laatelijk aan den inhoud van zijn bestek te voldoen provisioneel niets te verwer.

17. Aan den Lt. koll. Speeleveld met inzending der weeklijsten no. 28.

Oogstmaand. 12. Van den opzichter Rosendaal aan de aann. Post, aanmaning om aan den inhoud van zijn bestek te voldoen.

15. Van denzelve aan den luit. koll. Speeleveld toe zendingde weeklijsten no. 32.

21. Idem, toezending der wijlijsten no. 33 en rapport betrekkelijk de werkzaamheden eene ordonnantie gevat f.2000 heeft ontvangen.

21. Van denzelve aan kap. Rauwenhoff vrage hoe met den aann. Post te handelen.

23. Van denzelve aan den luit. Kol. Speeleveld rapport de verrigte werkzaamheden in de afgelopen week.

26. idem rapport de verrigte werkzaamheden.

26. Van denzelve aan de aann. Post aanmaning om aan zijn bestek te voldoen.

27. Van denzelve aan kap. Rauwenhoff opgave van eenige gedane observatien aan de huis en polder van den Oudenhoorn.

Oogstmaand. Van den kap. Pasteur.

26. Aan den luit kol. Speeleveld receptie geacconseerd de missive d.d. 25.

28. Aan denzelve toezending van het plan der zuidbatterij als meede kopij der weeklijsten no. 34.

29. Aan denzelve voordracht om het plan de environs van Hellevoetsluis, wij bij missive d.d. 28 toegezonden, op eene kleine schaal te brengen.

29. Aan denzelve rapport wegens verrigte werkzaamheden.

31. Aan Denzelve rapport wegens verrigte werkzaamheden.

Herfstmaand.

1. Aan denzelve toezending de emploiementslijst.

2. Aan denzelve aanvrage van 5 houten kruidkelders met betoog van dezelve noodzaaklijkheid aanvrage van pallissaden, en rapport wegens den slegten staat van eene der inudatie sluizen.

4. Aan denzelve toezending van kopie der weeklijsten no. 35.

6. Aan denzelve rapport wegens de inspectie de verusting door zijn excell. de generaal Bertrand.

9. Aan denzelve toezending der plans van 's rijks gebouwen in deeze vesting, en terug zending van het optransparant papier geteekende plan der environs.

11. Aan denzelve toezending van kopien de weeklijsten no. 36.

13. Idem rapport wegens de nalatigheid van den aanneemer T, Post.

18. Idem toezending der weeklijsten no. 37.

21. Idem toezending van plans der gebouwen in deeze vesting, als mede het plan der vesting zelve met euvironns, met verzoek het zelve op eene schaal van 210 roede te doen reduceeren ten einde de beide aansluitstukken welke opgemeeten worden daaraan te kunnen voegen.

25. Idem toezending de weeklijste no. 38.26. Idem rapport wegens het ontvangen van vijf houten kruidkelders.28. Idem rapport wegens den slegten staat van eenige gedeelten van boven gen. kruidkelders.

Wijnmaand.

1. toezending van eenige maandelijksche rapporten staten en lijsten.

2. Aan denzelven toezending der schetsen van de gedane opmeetings.

9. Aan denzelven toezending der weeklijsten no. 40 en no. 9 de buitenposten.

11. aan denzelven rapport wegens de herstelling der steene glooijing van de zuidbatterij.

15. Idem consideratie betrekkelijk de tot ultimo van wintermaand aanstaande, aan de dagelijkschen onderhoud te inpendeerende geleden, en rapport wegens het stellen van een kruidmagazijn op de zuidbatterij.

16. Idem toezending de weeklijsten no. 40 en 10.